

ULUSLARARASI EĞİTİM BİLİMLERİ DERGİSİ

ISSN: 2149-0848

THE JOURNAL OF INTERNATIONAL EDUCATION SCIENCE

Bilgiyi Sevme Ölçeği:
Geçerlilik ve Güvenirlik Çalışması

The Scale of Liking Knowledge:
Validity and Reliability Study

Nizamettin ERKEK*
Mürşet ÇAKMAK**

Geliş/Submitted: 04.11.2021
Kabul/Accepted: 16.12.2021
Yayın/Published: 26.12.2021

 10.29228/INESJOURNAL.54727

Makale Türü:

Araştırma Makalesi

Article Information:

Research Article

Citation / Atıf

Erkek, N. ve Çakmak, M. (2021). Bilgiyi sevme ölçeği: Geçerlilik ve güvenirlik çalışması. *The Journal of International Education Science*, 8 (29), 201-220.

Erkek, N. & Çakmak, M. (2021). The scale of liking knowledge: Validity and reliability study. *The Journal of International Education Science*, 8 (29), 201-220.

This article was checked by Intihal.net. Bu makale İntihal.net tarafından taranmıştır.

This article is under the Creative Commons license. Bu makale Creative Commons lisansı altındadır.

*Millî Eğitim Bakanlığı, nizamettin.erkek@gmail.com

**Dr. Öğr. Üyesi, Mardin Artuklu Üniversitesi, mursetcakmak@artuklu.edu.tr

ULUSLARARASI EĞİTİM BİLİMLERİ DERGİSİ

ISSN: 2149-0848

THE JOURNAL OF INTERNATIONAL EDUCATION SCIENCE

Bilgiyi Sevme Ölçeği: Geçerlilik ve Güvenirlik Çalışması¹

The Scale of Liking Knowledge: Validity and Reliability Study

Nizamettin ERKEK

Dr. Öğr. Üyesi Mürşet ÇAKMAK

Öz: Bu çalışmanın amacı bilgiyi sevme için geçerli ve güvenilir ölçek geliştirmektir. Çalışma, 2021 yılında Mardin/ Kızıltepe İlçesinde okumakta olan lise öğrencileri ile tarama yöntemiyle kullanılarak yapılmıştır. 5'li likert tipi olarak hazırlanan taslak ölçek (N=65 madde) uzman görüşlerine sunulmuştur. Uzman görüşü sonrası taslak ölçek (N=60 madde) açımlayıcı faktör analizi için lise öğrencilerine (N=321 kişi) uygulanmıştır. Analizler için SPSS ve AMOS programları kullanılmıştır. Yapılan analiz sonucunda ölçeğin 38 madde olarak ve 6 farklı boyutta toplandığı görülmüştür. Çalışmada, KMO testi [$\chi^2(300) = 8203,303; p < .01$], faktörlerin varyans yüzdesinin 62,703 ve Cronbach Alpha değerlerinin, 932-,797 arasında olduğu görülmüştür. Bilgiyi sevme ölçeği doğrulayıcı faktör analizi için tekrar lise öğrencileri (N=366) uygulanmıştır. Yapılan analiz sonucunda model uyum indeksleri incelenmiştir. Model uyum indekslerinin mükemmel uyum ve kabul edilebilir düzeyinde oldukları görülmüştür. Sonuç olarak hazırlanan bilgiyi sevme ölçeğinin geçerli ve güvenilir bir ölçek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu ölçeğin bilgiyi sevme konusu çalışmalarında kullanılabilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bilgi, bilgiyi sevme, açımlayıcı faktör analizi, doğrulayıcı faktör analizi, geçerlik, güvenirlik.

Abstract: The purpose of this study is to develop a valid and reliable Scale for the liking knowledge. The study was conducted among high school students studying in Mardin/Kızıltepe District in 2021 by using the survey

¹ "COPE-Dergi Editörleri İçin Davranış Kuralları ve En İyi Uygulama İlkeleri" beyanları: Bu çalışma için herhangi bir çıkar çatışması bildirilmemiştir. Bu çalışma Mardin Artuklu Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'nun 07.06.2021 tarih ve 2021/5-16 sayılı izni çerçevesinde gerçekleştirilmiştir. Katkı Oranı Beyanı: %50-%50. Sorumlu Yazar: Nizamettin ERKEK

Statements of "COPE-Code of Conduct and Best Practices Guidelines for Journal Editors": No conflicts of interest were reported for this article. This study was prepared with the approval of Mardin Artuklu University Scientific Research and Publication Ethics Committee. Author contributions: %50-%50. Corresponding Author: Nizamettin ERKEK

Method. The draft scale (n=65 items) was prepared as a 5-point Likert type and it was presented to expert opinions. After expert opinion was completed, the draft scale (n=60) was applied to high school students (n=321 individuals) for Exploratory Factor Analysis (EFA). As for the statistical analysis, SPSS and AMOS were used. As a result of the analysis, it was found that the scale was collected as 38 items and in 6 different dimensions. In the study, it was found that the KMO test [$\chi^2(300) = 8203,303; p < .01$], the percentage of variance of the factors was 62,703 and the Cronbach Alpha values were between 932-,797. The study was conducted among high school students (n=366) again for Confirmatory Factor Analysis (CFA) of the love of learning scale. As a result of the analysis, model fit indices were examined and it was found that the model fit indices were at the perfect fit and acceptable level. Finally, it was concluded that the prepared the love of learning scale is a valid and reliable scale. It is suggested that the scale could be used in studies on the linking of learning.

Keywords: Knowledge, the linking of learning, exploratory factor analysis (EFA), confirmatory factor Analysis (CFA), validity, reliability.

GİRİŞ

Bilginin sözlük anlamına bakıldığında malumat, insan aklının yettiğince algılandığı olgular, gerçeklikler bütünü, araştırma ve gözlem sonucu varılan kanı, zeka çalışması ile meydana gelen ürün ve sezi yolu ile elde edilen ilk düşünce şeklinde tanımlanmaktadır (TDK, 2021). Bu açıdan bilgi kişinin çevresini anlama çabası olarak görülebilmektedir. Bu anlamda bilginin birey için olay, nesne veya kişilerle karşılaşılan durumda elde ettiği izlenim olarak ifade edilebilir. Kevük (2006) bilgiyi günlük hayatta karşımıza çıkan olayları anlamamıza yardımcı olan kavram ve işaretler olarak ifade etmektedir. Burada ise zamana vurgu yapılarak günlük olarak ele alınmış bir anlamadan yola çıkılmıştır. Dura ve Atik (2002) bilgiyi gözlemlenip ölçüm ve hesaplarla belli bir analiz süzgecinden geçmiş veri seti olarak tanımlamaktadır. Bu ifadede bilginin temeli olan verinin işleme ve analiz edilme sonucu oluşan bir anlama çabasına vurgu yapılmıştır. Bir bilme edimi ve soru sorma etkinliği olarak görülen felsefe ise bilginin bir dalı olarak görülmektedir. Bilgi bu açıdan olgu olarak felsefe, bilim, sanat ve dini açıdan pek çok nitelimenin kaynağı olarak nitelendirilmektedir (Topdemir, 2009). Bilginin bilinmesine yönelik yaklaşımlarda farklılıklar bulunabilmektedir. Bilginin derece veya türlerine karşı filozofların konuya bakışına, bilme tarzlarına, amaçlarına ve yöntemlerine göre ayırdığı terim olarak görülmektedir (Cevizci, 1999). Platon bilgiyi dört farklı türe ayırırken iki duyuşsal bilişin üstte ve iki duyuşsal bilişin ise bireysel anlamda varlığın değişmez doğası ile ilgili olduğunu ifade etmiştir (Platon, 1995). Bilgilerin deneyim ile kazanılacağını ifade eden John Lucke ise bilgiyi üç farklı türde olduğunu söylemiştir. İnsanların duyuları ile belirli bir sınırdan öğrenebileceğini iddia etmiş ve sezgilerin duyulardan daha fazla bilginin derecesine erişebileceğini ifade etmiş-

tir(Çetin, 1995). Bu görüşler filozofların bakış açıları, yaşantıları, sezgileri, deneyimleri, eğitimleri, bulunduğu coğrafya ve çağın özelliklerine farklı yorumlarda buldukları söylenebilir. Başka bir filozof olan rasyonalist Spinoza ise bilgiyi sanı, akıl ve sezgiden ulaşılabilmesine göre üç farklı şekilde ifade etmiştir(Copleston, 1986). Dahası ise bilgiye dair kaynak ve nasıl elde edildiği gibi hususlar hala felsefe ekseninde sorunsal olarak kalmaktadır. Bilgi konusu hakkında iki farklı (*Deney ve Us*) okul bulunmaktadır. Deney'i bilgi kaynağı olarak gören deneycilik okulun temsilcileri arasında Demokritos (M.Ö. 460-370), John Locke (1632-1704), Etienne Bonno de Condillac (1714-1780), Epiküros (M.Ö. 341-270), ve David Hume'dür (1711-1776). Karşı tarafta ise bilgi kaynağını Us'tan alan alıp onu savunanların temsilcileri ise Sokrates (M.Ö. 469-399), Fârâbî (870-950), Platon (M.Ö. 427-347), Rene Descartes (1596-1650), Baruch Spinoza (1632-1677), Gottfried Wilhelm Leibniz (1646-1716), Immanuel Kant (1724-1804) ve Georg Wilhelm Friedrich Hegel'dir (1770-1831)(Topdemir, 2009). Bilgini kaynağı ve tarihi hakkındaki görüşler arasında farklılıklar olmasına rağmen bilgi insanlığın değişmesinde ve gelişmesine hizmet ettiği söylenebilir. Bilginin bilinmesinden sonra diğer önemli husus bilginin aktarılması, kaydedilmesi, çoğaltılması, metodolojisinin oluşturulması, kullanılması ve bilgili nesillerin yetiştirilmesi olduğu ifade edilebilir. Bilginin etkili kullanılması öncelikle kalemin, yazının ve kâğıdın icadı ile onu takip eden kitap ve matbaanın icatları ile mümkün olabildiği söylenebilir. Bütün bunlar bilginin işlevsel olarak etkin ve yararlı kullanılması neticesinde yapıldığı söylenebilir.

Bilimin ışığında teknolojik gelişmelerin iletişim ve etkileşimin artması dijital mecralar üzerinden bilginin her yerde ve her zaman ulaşılabilir olması olumlu taraflarının yanında olumsuz etkilerini de beraber getirmiştir. Bilgi güvenliği konusunda süreklilik gösteren teknolojik yenilikler tam manada güvenirliliği sağlayamamaktadır(Canbek & Sağıroğlu, 2006). Önemi artan şekilde süreklilik gösteren bilgi ve bilgi kaynakları bilgi güvenliği, bilgi ekonomisi, bilgi okuryazarlığı, bilgi yönetimi, bilgi toplumu, bilgi tarihçesi ile bilginin ontolojik ve epistemolojik boyutları gibi farklı açılardan el alınmıştır (Alan, 2019; Canbek & Sağıroğlu, 2006; Kevük, 2006; Kocacık, 2003). Bilginin işlevselliği ve etkileri hakkında daha farklı değişkenler açısından araştırmaların yapılması beklenebilir. Çünkü bilgi yığınla birikmekte ve bu bilgilerin etkin kullanılması için araştırmalara ihtiyaç duyulabilir. Buradan özetle bilginin etkisini göstermeye başladığı yakın dönem özellikle 16. yüzyılda başlayan Rönesans ve reform hareketleri ile başlayan özgürlük hareketleri ve onu takip eden sanayi devriminin neticesinde oluşan endüstriyel ekonomiler bilginin önemini ve nitelikli vatandaşın ihtiyacını artmıştır(Kongar, 2001). Bu ihtiyaçları karşılayabilecek sistem ise eğitim sistemi olarak görülebilir. Nitekim eğitim toplumsal sürecin evrilmesi ve değişmesinde etkin rol almaktadır (Ural vd., 2017). Önemi artan eğitim olgusunu fark edip bunu öngören devletler eğitim sistemlerini çağın gereklerine göre uyarladıkları söylenebilir. Buna paralel olarak Tutkun (2010) ülkelerin yurttaşlarını yetiştirerek bilgi toplumunu oluşturmaları

hedefleri olduğunu ifade etmektedir. Bu hedeflerin gerçekleşmesi için öğretim programlarının felsefeleri kaynak olarak görülmektedir. Son yıllarda eğitim uygulamalarını en fazla etkileyen program olarak yapılandırıcılık, öğrencilerin özelliklerini, algılarını, bilişsel, duyuşsal ve bilişsel niteliklerinden yola çıkarak öğrenmeyi hedeflemektedir(Arslan, 2007). Öğrencilerin bireysel farklılıklarından yola çıkılarak yapılan eğitim programlarında, öğrencinin bilgiyi sevme tutumu önemli görülebilir bir nitelik olarak anlaşılmaktadır.

Yapılan literatür araştırmalarında bilgiyi sevme ile ilgili herhangi bir araştırmaya rastlanılmamıştır. Bilgiye dair farklı alanlarda çalışmalar olsa da araştırma konusu ile ilgili herhangi bir çalışma görülmemiştir. Ayrıca lise düzeyinde öğrencilerin bilgiye olan duygularını ölçecek bir ölçeğin olmaması farklı değişkenler açısından ele alınmamış olması bu araştırmayı önemli kıldığı düşünülmektedir. Bu çalışmanın amacı bilgiyi sevme ile ilgili farklı değişkenlerle yapılacak araştırmalara yardımcı olabilecek bir ölçek geliştirmektir.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Araştırmada tarama modeli esas alınmıştır. Tarama modelinde araştırmalar anket veya görüşme formları kullanılarak yapılan ancak deneysellik içermeyen nicel yöntemlerdendir(Christensen vd., 2015). Bu modelde içinde bulunulan an veya geçmiş ile ilgili bir zaman diliminde yer alan durumun olduğu hali ile betimlenmesi amaçlanmaktadır. Araştırılacak konuda olay, birey veya nesne kendi içinde bulunduğu şartlar esas alınarak olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır (Karasar, 1995). Bu araştırmada ortaöğretim öğrencilerinin bilgiyi sevmeye yönelik algılarının anlaşılması için geçerli ve güvenilir ölçek geliştirmek amaç edinilmiş ve bundan dolayı tarama yöntemi uygun olacağı düşünülmüştür.

Araştırma Grubu

Araştırma 2020-2021 eğitim öğretim yılının bahar yarı yılı döneminde yapılmıştır. Araştırma, Mardin ili Kızıltepe ilçesi Devlet ve resmi liselerinde öğrenim gören öğrenciler ile gerekli izinler alınarak yürütülmüştür. Araştırmada toplanan verilerin açımlayıcı faktör analizi grubunu 321 öğrenci, doğrulayıcı faktör analizi grubunu da 366 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma örnekleme ile ilgili demografik özellikleri farklı değişkenler açısından aşağıda belirtilen Tablo 1.'de gösterilmiştir.

Tablo 1. Katılımcıların demografik özellikleri dağılımı

Değişkenler		f	%
Cinsiyet	Kadın	234	72,9
	Erkek	87	27,1
Sınıf Düzeyi	9. Sınıf	115	35,8

	10. Sınıf	64	19,9
	11. Sınıf	74	23,1
	12. Sınıf	68	21,2
Anne Eğitim Düzeyi	Okul Mezunu Değil	105	32,7
	İlköğretim	149	46,4
	Lise	52	16,2
	Üniversite	15	4,7
	Okul Mezunu Değil	28	8,7
Baba Eğitim Düzeyi	İlköğretim	164	51,1
	Lise	89	27,7
	Üniversite	40	12
Toplam =321		100	

Tablo 1'e bakıldığında araştırmaya katılanların %72,9 kadın, %36,2'sinin erkek olduğu görülmektedir. Ayrıca sınıf düzeyine incelendiğinde katılımcıların %35,8'si 9. sınıf, %19,9'u 10. sınıf, %23,1'i 11. sınıf ve %21,2'si ise 12. sınıf düzeyinde olduğu görülmüştür. Bu çalışmaya katılan öğrencilerin anne eğitim durumunda ise %32,7'si okul mezunu değil, %46,4'ü ilköğretim, %16,2'si lise, %4,7'si üniversite mezunu iken baba eğitim durumunda ise %8,7'si okul mezunu değil, %51,1'i ilköğretim, %27,7'si lise ve %12'si üniversite mezunu olduğu anlaşılmaktadır.

Araştırma için örneklem seçiminde amaçlı modeli esas alınmıştır. Bu yöntemde çalışma amacına uygun olarak konu ile ilgili zengin içeriklerin derinleşmesine katkı sağlayacak araştırma imkanını sağlar (Büyüköztürk, 2017). Bu ölçek için uygun kişilere ulaşılmaya çalışılmıştır. Christensen Johnson ve Turner (2015) amaçlı örneklem için araştırma evrenin oluşturacak kişilerin özellikleri tespit eder ve buna uygun katkı oluşturacak katılımcılar dahil edilmeye çalışılır şeklinde ifade etmiştir. Bu açıdan bilgiyi sevme ölçeğine katkı sağlayacak okula karşı olumlu tutum içinde olan derslerini seven ve takip edip öğretmenin katkı sağlayacağı düşündüğü katılımcılar dahil edilmiştir.

Ölçeğin Geliştirilmesi

Ölçek geliştirme aşamalarında takip edilen yollar şu şekilde oluşmuştur. Problem tanımlanması, amaçların ortaya konulması, ölçek maddelerinin yazılması, uzman görüşüne sunulması, mini ön uygulama, geçerlik ve güvenilirliğinin test edilmesi yolları izlenmiştir (Tezbaşaran, 2008).

Problem tanımı ve Amaç

Bu araştırma, lise öğrencileri için bilgiyi sevme ile ilgili olarak geçerli ve güvenilir bir ölçek geliştirmektir.

1. Aşama: Madde havuzunun yapılışı:

Bilgiye dair genel bir literatür taraması yapıldıktan bilginin tanımı (Ünal, 2009), kökeni (Topdemir, 2009), tarihi, ekonomisi (Kevük, 2006) ve toplumu (Kocacık, 2003) ile

ilgili kavramları içeren çalışmalar başta olmak üzere ilgili araştırmalardan yola çıkılarak maddeler oluşturulmaya çalışılmıştır. Maddeler oluşturulurken duyuşsal bir boyut olan sevginin bilgi ile ilişkisi ne olabilir sorusuna cevap aranarak maddelerde bilginin sevgi temeli dikkate alınarak oluşturulmaya çalışıldı.

2.Aşama: Ölçeğe ön uygulamasının yapılması:

Yapılan incelemeler sonucu oluşturulan sorular deneme formu için birleştirilmiştir. Toplamda 65 adet madde belirlenmiştir. Deneme formu 5li likert tipi şeklinde düzenlenmiştir. Ölçekte yer alan maddeler; 5=Kesinlikle Katılıyorum, 4=Katılıyorum, 3= Kararsızım, 2=Katılmıyorum, 1= Kesinlikle Katılmıyorum şeklinde puanlanmıştır.

3.Aşama: Uzman Görüşüne sunulması:

Eğitim bilimleri istatistik alanında uzman biri doktor öğretim üyesi diğeri doçent olmak üzere iki öğretim üyesi ve iki Türkçe öğretmenin görüşüne taslak hali ile sunulmuştur. Bu taslak hali ile bir kısım yerlerinde Türkçe ifadeler düzeltilmiş, eklenmiş ve çıkarımlar olmuştur. Böylelikle ölçek yapılan inceleme sonucu taslak deneme formundan 5 madde çıkarılmıştır. Böyle deneme formu 60 maddeye düşürülmüştür.

4.Aşama: Forma son şeklin verilmesi:

Ölçeğin ön uygulanması sonu alınan öğrenci değerlendirilmesi ve Uzman görüşü neticesinde ölçek formuna son hali verilmiş ve 60 maddede karar kılınmıştır. Geliştirilen son hali ile beşli likert tipi ölçek 321 lise öğrencisine uygulanmıştır.

5.Adım: Verilerin analiz edilmesi:

Araştırmanın veri analizinde önce maddelerin toplam korelasyon sayısından yararlanılarak maddeler seçilerek belirlenmiştir. Faktör analizi göz önüne alınarak yapı geçerliliği değerlendirilmiştir. Ölçekte güvenilirliğinin belirlenmesi amacıyla her bir faktör ve ölçeğin geneli için Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı hesaplanmıştır. Bunun dışında "Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayısı" kullanılarak faktörlerin arasındaki ilişkinin ortaya çıkarılması amacıyla analiz edilmiştir. Tüm bu istatistiksel işlemlerde SPSS programı kullanılmıştır. Daha sonra doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır. İlgili faktörlerin model uyum indeksleri çıkartılmış ve birinci düzey yol grafiği çıkartılmıştır. Bu analiz için ise AMOS programı kullanılmıştır.

BUGULAR ve YORUM

Ölçekte Madde Seçimi

Madde-Toplam Korelasyonu: Bu korelasyon test maddeleri üzerinden alınan puan ve testin hepsinden alınmış toplam puan ile arasındaki ilişkiyi göstermektedir. Madde ve toplam puan arasındaki ilişkinin yüksek çıkması (.30 ve üzeri) bu maddelerin yakın davranışları ölçtüğünü ve teste ait iç tutarlılığının istenilen derecede yüksek

olduğunun göstermektedir (Büyüköztürk, 2019). Bu özellikleri karşılamayan maddelerin hedef ölçeğe katkısının düşük olduğu ve ölçme aracı için herhangi bir özelliği ölçmediği gereksiz bir soru olarak çıkarılması uygun olduğu yorumu yapılabilir. Test maddelerinden elde edilen puan ile toplam test puanı arasındaki ilişkiden faydalananarak madde-toplam korelasyon puanı .30 ve altında 22, 40,42,44, 47 ve 53. Maddeler ölçekten çıkarılmış olup Tablo 2 de gösterilmiştir.

Tablo 2. Madde-toplam korelasyonu analiz tablosu

Madde No	Madde-Toplam Korelasyon	Madde No	Madde Toplam Korelasyon	Madde No	Madde-Toplam Korelasyon
T1	,484	T21	,625	T45	,698
T2	,643	T23	,564	T46	,649
T3	,665	T24	,728	T48	,609
T4	,653	T25	,643	T49	,730
T5	,715	T26	,540	T50	,739
T6	,602	T27	,535	T51	,758
T7	,630	T28	,458	T52	,471
T8	,659	T29	,473	T54	,576
T9	,628	T30	,623	T55	,615
T10	,622	T31	,673	T56	,593
T11	,687	T32	,732	T57	,739
T12	,473	T33	,758	T58	,740
T13	,612	T34	,767	T59	,745
T14	,592	T35	,768	T59	,626
T15	,787	T36	,683		
T16	,688	T37	,681		
T17	,687	T38	,483		
T18	,538	T39	,507		
T19	,734	T41	,617		
T20	,698	T43	,700		

Yapı Geçerliliği

Ölçekler geliştirilirken ve uyarlama çalışmaları yapılırken ölçekte yapı geçerliliği için elde edilecek verilerde en fazla kullanılan yöntem faktör analizidir (Seçer, 2013). Faktör analizleri açımlayıcı (AFA) ve doğrulayıcı faktör analizi olarak iki şekilde gerçekleştirilmektedir(Orçan, 2018). Bilgiyi sevme ölçeğinin taslağından elde edilen form üzerinden yapı geçerliliğini ortaya konulması için açımlayıcı ve doğrulayıcı analizler uygulanmıştır. Bilgiyi sevme ölçeğinde yapı geçerliliği işlemleri için; veri setinin faktör analizi için uygun olup olmamasının incelenmesi, faktörlerin ortaya çıkarılması, döndürülmesi ve bunların adlandırılması gibi farklı dört aşamada yapılmıştır(Kalaycı, 2010).

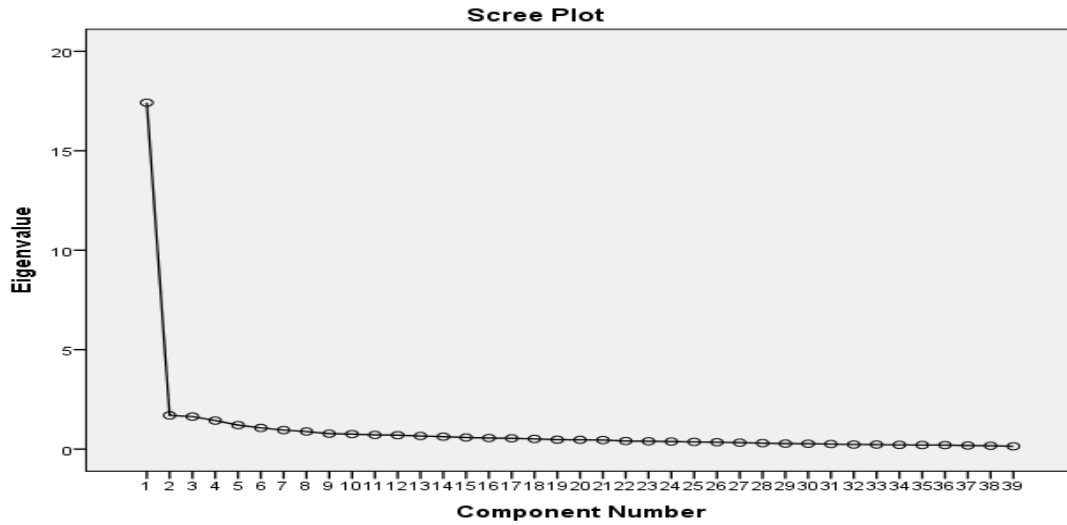
Açımlayıcı Faktör Analizi (AFA)

Tanımlayıcı faktör analizi için; geliştirilmek istenilen ölçme aracı için yazılan maddelerin hangi başlık altında ele alınabileceği ve aralarında nasıl bir ilişki olduğunun belirlenmesi için amaç edinilen bir çalışmadır (Seçer, 2013). Ölçek için yapılan analizlerde ilk olarak elde edilen verilerin faktör analizine uyumlu olup olmamasına bakılır. Bu açıdan bakıldığında bu rakam 300-500 arasında sayıya ulaşma veya ölçek madde sayılarının 5 ile 10 katı arasında olması yeterli görülmektedir (Seçer, 2013). Bu amaçla araştırma örnekleminin büyüklüğü yönünden faktör analizinin uygulanması için gereken veri yapısının test edilmesi için Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ve Bartlett testleri uygulanmıştır. Bu testlerin analiz sonuçlarında değer .50 den az olması durumunda faktör analizinin yapılmasının doğru olmayacağı belirtilmektedir (Büyüköztürk, 2019) ve faktör analizi uygulamasının yapılabilmesi için KMO değerinin .60 olması önerilmektedir. Yapılan analiz işe birlikte Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) değeri .95 elde edilmiştir. Bu değer doğrultusunda, örneklem büyüklüğünün faktör analizinin yapılabilmesi için "mükemmel derecede yeterli" olduğu şeklinde anlaşılmıştır (Büyüköztürk, 2019). Araştırmanın Bartlett Testi sonuçlarına bakıldığında elde edilen ki-kare değeri yeterince anlamlı olduğu görülmektedir [$\chi^2(300) = 8203,303; p < .01$].

Faktör Analizinin Yapılması

Bilgiyi sevme ölçeği için faktör desenini bulmak amacıyla ortaya konulan faktörleşme yöntemi ve ele alınan temel bileşenler analizi; analiz döndürme yöntemi için dik döndürme yöntemlerinden biri olan maksimum değişkenlik (varimax) seçeneği kullanılmıştır. Çünkü bu teknik maddelerin yük değerini bir faktörde 1.0'a ve diğerlerinde ise 0.0'a yaklaştırmayı amaçlamaktadır (Büyüköztürk, 2019). Bunların dışında faktör sayısının belirlenmesi için yamaç-birikinti grafiğinden (Scree Plot) istifade edilmiştir. Can (2018) çizgi grafiği ile ilgili olarak faktör çözümlenmesinin neticesinde elde edilecek faktör sayısının belirlemede bir ölçüt seçeneğini daha sunduğunu belirtmektedir. Uygulanan analiz neticesinde analiz edilen temel maddelerin 56 adetinin değeri 1'in üstünde olan altı bileşen olduğu anlaşılmıştır. Bu altı bileşenin toplam varyansa kattıkları etki %62,703'dür. Bu bileşenlerin açıklanan toplam varyans (Total Variance Explained) tablosu ve yamaç-birikinti grafiği de (Scree Plot) incelendiğinde varyansın hepsine ettikleri katkının önemi bazında değerlendirildiğinde, altı bileşenin varyansa katkı yaptıkları ve 7. Bileşenden sonra toplam varyansa yaptıkları katkının hem küçük hem de yaklaşık olarak aynı olduğu anlaşılmıştır.

Şekil 1: Yamaç-birikinti grafiği

Şekil 1’de ifade edilen yamaç-birikinti grafiğine bakıldığında sekizinci noktadan sonra eğim bir plato çizmektedir. Yedinci değer bileşeninden sonra katkının hem az hem de yaklaşık değeri olarak ise aynı olduğundan faktör sayısı sekiz olarak düşünülmüştür. Bunun yanında ölçek geliştirilmesi süreci için belirlenen teorik yapının faktör sayısı ile uyumlu olması nedeni ile manidardır.

Araştırmanın Faktör Analizi Sonuçları

Araştırmada bulunan maddelerin faktör deseninin belirlenmesi amacıyla faktörleşme yöntemi olarak temel bileşenlerde yapılan analiz; döndürme deseni olarak dik döndürme yöntemlerinden biri olarak en fazla (maksimum) değişkenlik veren (varimax) uygulanmıştır. Çünkü veri setlerinin uygulamalarında en anlamlı döndürme varimax yöntemidir (Saraçlı, 2011). Maddeler incelendiğinde faktörlerde .50 ve üstünde değer alan maddelerle iki ve daha üstü faktöre sahip olup yük değerleri arasındaki fark .1’den küçük olan maddeler binişik kabul edilmektedir (Büyüköztürk, 2019). Tekrarla uygulanan varimax döndürme tekniği işlemi neticesinde ulaşılan faktör yük değerleri döndürülen bileşenler matris tablosundan (Rotated Component Matrix) kabul değerinin (.50) altındaki maddeler faktörlerden atılmıştır. Bu işlem sonucunda 16 madde (1,4,5,6,14,17,18,21,26,32,39,43,51,53,58,59) belirtilen değerin altında bulduklarından ölçekten atılmıştır. Altı faktör için yinelenen ve analiz dışında bırakılan maddelerin ardından yapılan işlem neticesinde belirlenen faktörlerin varyansa yaptıkları toplam katkı olarak %62,703 şeklinde bulunmuştur.

Tablo 4. Bilgiyi sevme ölçeğinde faktörlerin varyans açıklama yüzdeleri

Faktör	Öz Değer	Varyansa katkısına ilişkin yuzdesi	Varyansa katkısına iliski birikimli yuzdesi
Faktör 1	17,418	44,662	44,662
Faktör 2	1,696	4,348	49,010
Faktör 3	1,633	4,187	53,197
Faktör 4	1,434	3,678	56,875
Faktör 5	1,206	3,093	59,968
Faktör 6	1,067	2,735	62,703

Tablo 4'te gösterildiği gibi ölçeğe uygulanan varimax döndürme rotasyonundan elde edilen öz değeri %1 den büyük olan ve toplamında 38 maddeden oluşan 6 faktörlü yapıda 1. Faktör toplam varyansında %44,662'sini, 2. Faktör % 49,010'nu, 3. Faktör %53,197'sini, 4. Faktör %56,875'ini, 5. Faktör %59,968'ini, 6. Faktör ise %62,703'ünü açıklamıştır. Bu sonuçlar toplam varyansın %30 ve üstü kabul edilen bir sonuçtur (Büyüköztürk, 2017). Öz değer kavramı faktör analizi işlemlerinde bir faktörü tek başına açıkladığı ifade eden bir koşuldur. Bu faktör analizlerinin alt boyutunca öz değer en az 1 olması ve alt faktörlerin ölçekteki her birinin ölçekte yer alan toplam varyansın en az %5'ini açıklaması gerekmektedir (Seçer, 2013). Ölçekte açıklanması istenilen varyans değerleri konusunda görüşler farklı olsa da açıklanan varyansın açıklanmayan varyans oranından mutlaka yüksek olması gerektiği genel görüş olarak belirtilir. Son neticede bilgiyi sevme ölçeğinde açıklanan varyans oranının istenilen düzeyde olduğu söylenebilir.

Faktörlerin Güvenirlik Analiz Sonuçları

Ölçekte güvenilirlik çalışması elde edilmesi için iç tutarlılık katsayısı (Cronbach Alpha) kullanılarak hesaplanmıştır. Ölçekte her bir faktör ve ölçek geneli iç tutarlılık değeri hesaba katılmıştır. Analiz sonucu elde edilen 38 maddenin faktörleri arasında oluşan dağılım çizelgesi, faktörlerin yükleri ve Cronbach Alpha değerleri ile ölçeğin genel Cronbach Alpha değerleri verilmiştir (Tablo 5)

Tablo 5. Faktör maddeleri, faktörlerin yükleri ve ölçek güvenilirlik analizi

Faktörler	Madde Sayısı ve Maddeler	Faktör Yük Aralığı	Faktörlerin Cronbach Alpha Değerleri
Faktör 1	2,3,7,9,10,11,12,24,25, 29, 30, 31, 37	,923-,934	,932
Faktör 2	13,15,16,19,20,27,38	,862-,885	,889
Faktör 3	23,28,41,45,46,48	,798-,846	,839
Faktör 4	33,34,35,36	,845-,901	,894
Faktör 5	8, 52,54,55,56	,746-,785	,802
Faktör 6	49,50,57	,665-,738	,797
Ölçeğin genel cronbach alpha katsayısı			,965
Kasier-Meyer-Olkin (KMO): ,95, (p< ,01)		Bartlett Testi Sonucu: 8203,303	

Tablo 5'te belirtildiği gibi Faktör 1'de 2., 3., 7., 9., 10., 11., 12., 24., 25., 29., 30., 31., 37. maddeler ve bu maddelerin faktör yükleri .923-.934 aralığında olup Cronbach Alpha Değerleri ise .932 olarak ortaya çıkmış; Faktör 2'de 13., 15., 16., 19., 20., 27., 38. Maddeler ve bu maddelerin faktör yükleri .862-.885 aralığında olup Cronbach Alpha Değeri .889 olarak ortaya çıkmış; Faktör 3'te 23., 28., 41., 45., 46., 48. Maddeler ve bu maddelerin faktör yükleri .798-.846 aralığında olup Cronbach Alpha Değeri .894 olarak ortaya çıkmış; Faktör 4'de 33., 34., 35., 36. Maddeler ve bu maddelerin faktör yükleri .845-.901 aralığında olup Cronbach Alpha Değeri .894 olarak ortaya çıkmış; Faktör 5'te 8., 52., 54., 55., 56. Maddeler ve bu maddelerin faktör yükleri .746-.785 aralığında olup Cronbach Alpha Değeri .802 olarak ortaya çıkmış; Faktör 6'de 49., 50., 57. Maddeler ve bu maddelerin faktör yükleri .665-.738 aralığında olup Cronbach Alpha Değeri .797 olarak ortaya çıkmış olup ölçek geneli için Cronbach alpha .965 Kasier Meyer Okin(KMO) 95 ve Bartlett Testi sonucu 8203.303 ($p < .01$) olarak bulunmuştur.

Tablo 6. Faktörlerin arasındaki korelasyon analizi

	F1	F2	F3	F4	F5	F6
r	1					
F1 p						
N						
r	,772**	1				
F2 p	,000					
N	321	321				
r	,737**	,715**	1			
F3 p	,000	,000				
N	321	321	321			
r	,723**	,630**	,661**	1		
F4 p	,000	,000	,000			
N	321	321	321	321		
r	,599**	,562**	,571**	,535**	1	
F5 p	,000	,000	,000	,000		
N	321	321	321	321	321	
r	,592**	,607**	,619**	,502**	,493**	1
F6 p	,000	,000	,000	,000	,000	
N	321	321	321	321	321	321

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Korelasyon katsayısı, iki değişken arasındaki ilişkinin miktarını bulunması ve yorumlanması amacı ile kullanılır (Büyüköztürk, 2010). Bilgiyi sevme ölçeğinin faktörlerinin birbiri ile ilişkisi için de Pearson korelasyon katsayısı kullanılmıştır. Araştırmalarda korelasyon katsayısının mutlak değer olarak, 0.70-1.00 arasında olması yüksek; 0.69-0.30 arasında olması orta; 0.29-0.00 arasında olması ise düşük düzeyde ilişki olduğu şeklinde yorumlanmıştır (Büyüköztürk, 2010). Bu bilgidен hareketle F1-F2, F1-F3,

F1-F4, F2-F3 faktörleri arasında pozitif yönde, yüksek düzeyde ve anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Diğer tüm faktörler arasında ise yine pozitif yönde, orta düzeyde ve anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA)

Bilgiyi sevme ölçeğinin doğrulayıcı faktör analizi için AMOS 24 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Doğrulayıcı faktör analizi; ölçek geliştirme ve uyarlama sürecinde daha önce açılımlı faktör analizi ile belirlenmiş olan bir modelin ya da yapının test edilmesine dayanmaktadır. (Seçer, 2013). Bir başka ifade ile araştırmacının elindeki verinin orijinal yapıya uyup uymadığını gösterir (Meydan ve Şeşen, 2015). Doğrulayıcı faktör analizi, gizil değişkenler ile ilgili kuramların test edilmesine dayanan gelişmiş bir tekniktir (Çokluk, Şekercioğlu ve Büyüköztürk, 2014). Bilgiyi sevme ölçeğinin doğrulayıcı faktör analizi için ilk olarak orijinal ölçekte belirlenen 6 gizil değişken (ÖHA, BKA, YBHA, BMGA, BAA, YBA) ve 38 gözlenen değişkenden oluşan model için birinci düzey doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır.

Tablo 7. Model uyum indeksleri

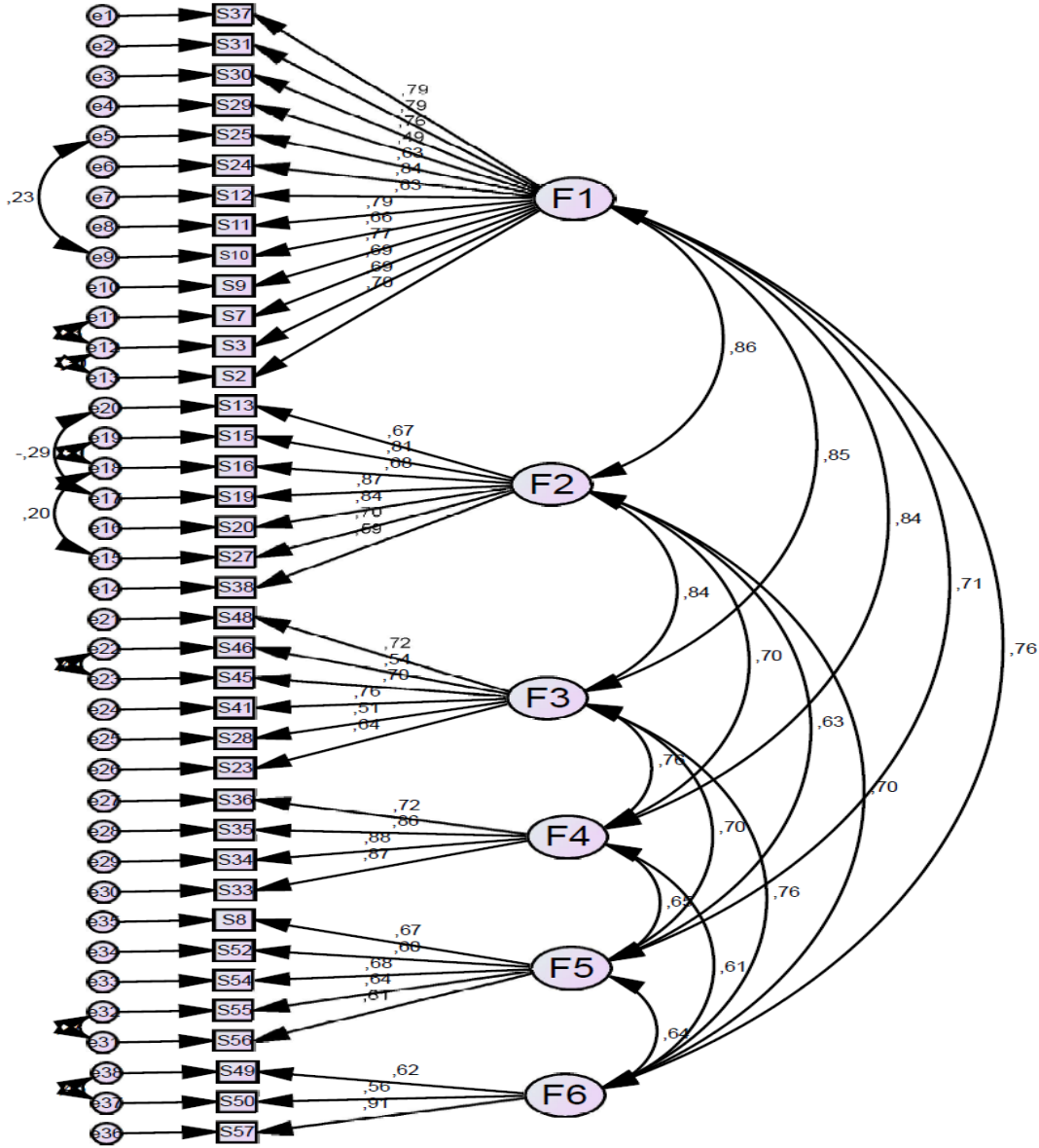
Uyum İndeksleri	Mükemmel Uyum	Kabul Edilebilir Uyum	Model	Uyum yorumu
χ^2/df	$\chi^2/sd < 3$		1.627	Mükemmel uyum
RMSEA	0.000 ve <0.50 arası	=0.50 ve =0.80 arası	0.046	Mükemmel uyum
RMR	0.000 ve <0.50 arası	=0.50 ve =0.80 arası	0.035	Mükemmel uyum
GFI	=.90 ve üzeri	=.85 ve üzeri	0.850	Kabul edilebilir uyum
IFI	=.95 ve üzeri	=.90 ve üzeri	0.940	Kabul edilebilir uyum
CFI	=.97 ve üzeri	=.95 ve üzeri	0.950	Mükemmel uyum

Doğrulayıcı faktör analizinde model uyumuna yönelik olarak birçok değer olmasına karşın literatürde hangi uyum indekslerinin kullanılması gerektiğine yönelik kesin bir görüş bulunmamaktadır (Meydan ve Şeşen, 2015). Bu çalışmada yaygın olarak kullanılması önerilen χ^2/df , *GFI*, *IFI*, *CFI*, *RMR* ve *RMSEA* uyum indeksleri kullanılmıştır.

Tablo 7’de görüldüğü üzere, birinci düzey doğrulayıcı faktör analizine ilişkin model uyum indeks değerleri incelendiğinde elde edilen değerlerin $\chi^2/sd=1.627$, *RMSEA*=0.046, *GFI*=0.850, *IFI*=0.940 ve *CFI*=0.950 olduğu görülmektedir. Bu sonuçlara göre χ^2/df , *RMSEA*, *RMR*, ve *CFI* mükemmel uyum gösterdiği görülmektedir. Ayrıca *GFI* ve *IFI* uyum indeksleri de kabul edilebilir olduğu elde edilmiştir (Schumacher ve Lomax, 2004; akt., Seçer, 2013). Yapılan Doğrulayıcı faktör analizi sonuçları incelenerek uyum indekslerini düzeltmek için teorik yapı da dikkate alınarak aynı faktörde yer

alan maddelerin artık hataları birleştirilerek modifikasyona gidilmiştir. Söz konusu modifikasyonlar Şekil 2’de verilmiştir. Bu verilerden hareketle bilgiyi sevme ölçeğinin 38 maddesi ile 6 faktörlü yapısının model uyumu test edildi ve modelin genel olarak doğrulandığı görülmüştür (Şekil: 2).

Şekil 2: Bilgiyi Sevme Ölçeği Birinci Düzey Doğrulayıcı Faktör Analizi

Faktörlerin isimlendirilmesi

Bilgiyi sevme ölçeğinde yapılan faktör ve güvenirlilik analizi sonucunda 6 faktörde toplanan 38 madde incelenerek faktörlere şu şekilde isimler uygun görülmüştür. Faktör 1: Bilgi sevgisi olarak bilgiyi sevme (BS-O-BS), Faktör 2: Kaynak araştırması olarak bilgiyi sevme (KA-O-BS), Faktör 3: Kişisel değişim olarak bilgi sevme (KD-O-BS), Faktör 4: Toplumsal kazanç olarak bilgiyi sevme (TK-O-BS), Faktör 5: Teknoloji

olarak bilgiyi sevme (T-O-BS), Faktör 6: Transfer olarak bilgiyi sevme (T-O-BS) şeklinde isimlendirilmiştir.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Bu çalışmada, lise öğrencilerinin Bilgiyi Sevme Ölçeğinin geçerlik ve güvenilirliğini sağlamak için geliştirilmiştir. Bu çalışmaya başlanılmadan önce literatür taranmış sonrasında madde havuzu meydana getirilmiştir. Ayrıca uzmanlarca ele alınıp incelenen deneme formuna fazladan madde eklenmemiş ve madde dillerinde düzeltmelere gidilmiştir. Ölçek resmi liseye devam eden 321 öğrenciye faktör analizi 366 öğrenciye ise doğrulayıcı faktör analizi için uygulanmıştır. Uygulamadan elde edilen veriler çerçevesinde maddelerin analizleri yapılmış ve .30 değerinin altında değer bulan ölçek maddeleri çıkarılmıştır (Tablo: 2). Madde analizleri neticesinde elde edilen 60 madde faktör analizi uygun bulunmuştur. Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) değeri .95 bulunmuştur. Bu bulgudan yola çıkarak örneklem büyüklüğüne göre faktör analizinin yapılması “mükemmel derecede yeterli” bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır (Büyüköztürk, 2019). Ayrıca çalışmada Barlett Testi sonuçlarına bakıldığında, bulunan ki-kare değerinin anlamlı çıktığı anlaşılmıştır ($\chi^2(300) = 8203,303$ ($p < .01$)). Ölçekte yapılan analizlerden elde edilen sonuçlara göre, analiz edilen 38 temel madde için değeri 1’in üstünde olup 38 bileşen olduğu anlaşılmıştır. Bileşenlerin varyansın tamamına yaptıkları katkı % 62,703’tür. Bu bileşenler hem açıklanan toplam varyans (Total Variance Explained) tablosu hem de yamaç-birikinti grafiği (Scree Plot) da incelenerek, toplam varyansa yaptıkları toplam katkı bazında değerlendirilmeye çalışıldığında ölçek boyutları bileşenlerinin varyansa önemli bir katkı yaptığı görülmüştür. Bu analizler neticesinde ölçeğin 38 madde ve altı alt boyuttan (faktörden) oluştuğu görülmüştür. Sonrasında her bir faktörün birbirleri ile güçlü ilişki gösteren maddelerin bir arada toplanması için Varimax (dik döndürme) tekniği kullanılmıştır.

- Bilgi sevgisi olarak bilgiyi sevme (BS-O-BS), (faktör 1) alt boyutunda 13 madde toplandığı, faktör yüklerinin 0.923 – 0.934 aralığında değiştiği ve iç tutarlılık katsayıları ise 0.932 olarak (Tablo 5),
- Kaynak araştırması olarak bilgiyi sevme (KA-O-BS), (faktör 2) alt boyutunda 7 madde toplandığı, faktör yüklerinin 0.862 – 0.885 aralığında değiştiği ve iç tutarlılık katsayıları ise 0.889 olarak (Tablo 5),
- Kişisel değişim olarak bilgiyi sevme (KD-O-BS), (faktör 3) alt boyutunda 6 madde toplandığı, faktör yüklerinin 0.798- 0.846 aralığında değiştiği ve iç tutarlılık katsayıları ise 0.839 olarak (Tablo 5),
- Toplumsal kazanç olarak bilgiyi sevme (TK-O-BS), (faktör 4) alt boyutunda 4 madde toplandığı, faktör yüklerinin 0,845- 0.901 aralığında değiştiği ve iç tutarlılık katsayıları ise 0.894 olarak (Tablo 5),

- Teknoloji olarak bilgiyi sevme (T-O-BS), (faktör 5) alt boyutunda 5 madde toplandığı, faktör yüklerinin 0.746- 0.785 aralığında değiştiği ve iç tutarlılık katsayısı ise 0.802 olarak (Tablo 5),
- Transfer olarak bilgiyi sevme (T-O-BS) (faktör 6) alt boyutunda 3 madde toplandığı, faktör yüklerinin 0.665- 0.738 aralığında değiştiği ve iç tutarlılık katsayısı ise 0.797 olarak bulunmuştur (Tablo 5).

Araştırma ölçeğinin faktörleri Cronbach Alpha katsayısı .797-.932 aralığında bulunmuştur. Bu faktörlerde Cronbach Alpha için önerilen değer olan .70 üzerinde olması ölçeğin güvenilir bir ölçek olduğunu göstermektedir (Tablo 5).

Bilgiyi sevme ölçeği için Pearson korelasyon katsayısına bakıldığında faktörler arasında pozitif yönde yüksek düzeyde ve anlamlı bir ilişki bulunmuştur (Tablo 6).

Doğrulayıcı faktör analizi çalışmasında belirlenen 6 gizil değişken (BS-O-BS, KA-O-BS, KD-O-BS, TK-O-BS, T-O-BS, T-O-BS) ve 38 gözlenen değişkenden meydana gelen düzey doğrulayıcı faktör analizi uygulanmıştır. Bu durumda birinci düzey için doğrulayıcı faktör analizi bağlamında uyum indekslerine bakıldığında bulunan uyum indeksleri [$\chi^2/sd=1.627$, $RMSEA=0.046$, $GFI=0.850$, $IFI=0.940$ ve $CFI=0.950$ olduğu görülmektedir. Bu sonuca göre χ^2/df , $RMSEA$, RMR ve CFI mükemmel uyum gösterdiği görülmektedir.

Sonuç olarak bilgiyi sevme ölçeğinin lise öğrencilerinin bilgiyi sevmelerine dair algılarının ortaya çıkarılmasında geçerli ve güvenilir bir ölçek olduğu söylenebilir. Başka değişken ve eğitim kademeleri ile birlikte öğrencilerin bilgiyi sevmeye dair algılarının ortaya çıkarılmasında ve farklı uyarılama çalışmalarında bu ölçek kullanılabilir.

KAYNAKÇA

- Alan, H. (2019). Bilginin epistemolojik ve ontolojik boyutları: Örtülü bilginin örgütler için rolü ve önemi. *Academia.edu*, 5, 1-19.
- Arslan, M. (2007). Eğitimde yapılandırmacı yaklaşımlar. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 40, 41-61.
- Büyüköztürk, Ş. (2010). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Büyüköztürk, Ş. vd. (2017). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Büyüköztürk, Ş. (2019). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı istatistik, araştırma deseni SPSS uygulamaları ve yorumları*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Can, A. (2018). *SPSS ile bilimsel araştırma sürecinde nicel veri analizi*. Ankara: Pegem Yayıncılık.

- Canbek, G., ve Sağıroğlu, Ş. (2006). Bilgi, bilgi güvenliği ve süreçleri üzerine bir inceleme. *Politeknik Dergisi*, 9(3), 165-174.
- Cevizci, A. (1999). *Felsefe sözlüğü* (3. Baskı). İstanbul: Paradigma Yayınları.
- Christensen, L. B., Johnson, B., & Turner, L. A. (2015). *Araştırma yöntemleri: Desen ve analiz* (A. Alpay, çev.). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Copleston, F. (1986). *Felsefe tarihi* (Aziz Yardımlı, çev.) İstanbul: İdea Yayınları.
- Çetin, İ. (1995). *John Locke'da tanrı anlayışı*. Ankara: Vadi Yayıncılık.
- Çokluk, Ö. (2014). *Sosyal bilimler için çok değişkenli istatistik: SPSS ve ISREL uygulamaları*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Dura, C., & Atik, H. (2002). *Bilgi toplumu, bilgi ekonomisi ve Türkiye*. İstanbul: Literatür Yayınları.
- Kalaycı, Ş. (2010). *SPSS uygulamalı çok değişkenli istatistik teknikleri*. Ankara: Asil Yayın Dağıtım.
- Karasar, N. (1995). Bilimsel araştırma yöntemi: Kavramlar, ilkeler, teknikler. *Ankara: Anı Yayıncılık*.
- Kevük, S. (2006). Bilgi ekonomisi. *Journal of Yaşar University E-Dergisi*, 1(4), 319-350.
- Kocacık, F. (2003). Bilgi toplumu ve Türkiye. *CÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 27(1), 1-10.
- Kongar, E. (2001). *Küresel terör ve Türkiye*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Meydan, C. M., ve Şeşen, H. (2015). *Yapısal eşitlik modellemesi AMOS uygulamaları*. Ankara: Detay Yayıncılık, 2. Baskı.
- Orçan, F. (2018). Açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizi: İlk hangisi kullanılmalı?. *Eğitimde ve Psikolojide Ölçme ve Değerlendirme Dergisi*, 9(4), 413-421.
- Platon. (1995). *Devlet* (S. Eyüboğlu -M. A. Cimgöz Çev.). İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Saraçlı, S. (2011). Faktör analizinde yer alan döndürme metotlarının karşılaştırmalı incelenmesi üzerine bir uygulama. *Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 1(3), 22-26.
- Seçer, İ. (2013). *SPSS ve LISREL ile pratik veri analizi*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- TDK. (2021)."Bilgi". *Türk Dil Kurumu*. <https://sozluk.gov.tr/?kelime=bilgi> adresinden erişildi.(E.T:25.08.2021)
- Tezbaşaran, A. A. (2008). Likert tipi ölçek hazırlama kılavuzu (e-kitap). *Erişim: http://www.academia.edu/1288035/Likert_Tipi_Ölçek_Hazırlama_Kılavuzu*.

- Topdemir, H. G. (2009). Felsefe nedir? Bilgi nedir? *Türk Kütüphaneciliği Dergisi*, 23(1), 119-133.
- Tutkun, Ö. F. (2010). 21. Yüzyılda eğitim programının felsefi boyutları. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30(3), 993-1016.
- Ural, A., Keleş, Y., & Kurt, F. (2017). *Neoliberal Eğitim Politikalarının Bileşenleri Üzerine Bir Çözümleme*. Researchgate.net 1-15
- Unal, Y. (2008). Bilgi toplumunun tarihçesi. *Tarih Okulu Dergisi*, 2009 123-144

EK 1 BİLGİYİ SEVME ÖLÇEĞİ	
Madde/Faktör	Bilgiyi Sevme Önergeleri
Faktör 1	Bilgi sevgisi olarak bilgiyi sevme (BS-O-BS)
2	Bilgiyi öğrenmekten mutlu olurum.
3	Bilgiyi çevremde görünce mutlu olurum.
7	Kitaplardan bilgi öğrenmek hoşlandığım bir durumdur.
9	Keşfederek bilgi öğrenmekten hoşlanırım.
10	İnsanları dinleyerek bilgi öğrenmek hoşuma gider.
11	Her gün yeni bilgiler öğrenmek isterim.
12	Hatalarım bana bilgi öğretir.
24	Kariyerim için öğrenmeyi severim.
25	Arkadaşlarımdan bilgi edinmeyi severim.
29	Bilgiyi sözlü olarak öğrenmekten mutlu olurum.
30	Bilgiyi biriktirmekten hoşlanırım.
31	Bilgi birikimi sevdiğim bir kazançtır
37	Becerilerimi bilgi ile birleştiren mutlu olurum.
Faktör 2	Kaynak araştırması olarak bilgiyi sevme (KA-O-BS)
13	Başka canlıları gözlemleyerek bilgi almayı severim.
15	Bilginin kaynağını araştırmayı severim.
16	Bilginin tarihini araştırmaktan hoşlanırım.
19	Bilginin kaynağını merak ederim.
20	Bilgi kaynaklarına yakın olmayı severim.
27	Önceki bilgilerin süreçlerini bilmekten mutlu olurum.
38	Karşılaştığım sorunlar bilgiyi sevmemi sağlar.
Faktör 3	Kişisel değişim olarak bilgiyi sevme (KD-O-BS)
23	Bilgi ile mutluluk arasında bir ilişkinin olduğunu düşünürüm.
28	Bilgiyi yazılı olarak öğrenmekten mutlu olurum.
41	Bilgi merakım beni mutlu eder.
45	Bilginin beni etkilemesine izin vermektan hoşlanırım.
46	Bilginin beni değiştirmesinden hoşlanırım.
48	Enerjimi bilgiye dönüştürmekten hoşlanırım.
Faktör 4	Toplumsal kazanç olarak bilgiyi sevme (TK-O-BS)
33	Erdemli insanların bilgili insanlar olduğunu gördüğümde mutlu olurum.
34	Bilginin insana güç kattığını gördüğümde mutlu olurum.
35	Ahlaklı insanların bilgili olduğunu görünce mutlu olurum.

36	Sevilen insanların bilgili olduğunu görünce mutlu olurum.
Faktör 5	Teknoloji olarak bilgiyi sevme (T-O-BS)
8	Televizyon veya videodan bilgi öğrenmeyi severim.
52	Bilginin karikatürlerle verilmesi hoşuma gidiyor
54	Bilgilendirici televizyon programlarını seviyorum.
55	Bilgiyi internetten araştırmayı seviyorum.
56	Teknolojik araç gereçler ile ilgili bilgileri öğrenmeye meraklıyım.
58	Bilgi teknolojide kullanıldıkça artar.
Faktör 6	Transfer olarak bilgiyi sevme (T-O-BS)
49	Okulda öğrendiğim bilgileri hayata taşıyabiliyorum
50	Öğretmenlerim bilgiyi bana sevdireyor
57	Öğrendiğim bilgiler hayatımı kolaylaştırıyor